

tako zdvijani, da groze s pobojem onim, ki se zavzemajo za samostojno kmetjsko stranko. Poznam pristaše samostojnežev, pa moram reči, da so to pošteni ljudje, delavni in dobri gospodarji. Imajo edino napako, da ne verujejo vsega, kar piše „Slovenski Gospodar“ in mislijo, zakaj ne bi kmetje sami začeli za se skrbeti. Saj smo v vojski dosti pretrpeli in marsikaj izkusili. Zato hočemo tudi po svoji volji voliti one, do katerih imamo največ zaupanja.

Političen uboj. Od Sv. Andraža v Slov. Goricah nam poročajo, da sta tam dva prenapeta pristaša klerikalne stranke ubila J. Stebiha, ker je pristaš samostojne kmečke stranke. To so pristni sadovi one politike, ki hoče imeti vso oblast, duhovno in posvetno v svojih rokah. Vera zahteva, ne ubijaj; ljudstvo pa se fanatizira, da sme s političnim nasprotnikom storiti vse.

Dopisi.

Stanovanjsko in kulturno vprašanje v Ptuju. Kulturni zavodi so posebna pastorka Ptujčanov glede stanovanj. O pomanjkanju stanovanj za gimnazijske profesorje sem že pisal. Še večji reveži so naši glasbeni učitelji in učiteljice in cela glasbena šola kot taka. Šola se je zatekla v Dijaški dom, ki ima že komaj dovolj prostora za svojih blizu 90 gojencev. Ena učiteljica zmrzuje v privatnem stanovanju v sobici brez peči, najnovejši učitelj pa sploh nima stanovanja. Čemu vabimo te ljudi k nam, če nikdo nima toliko srca in moči, da bi jim pripomogel do malce udobnega življenja? Tudi gledališki igralci baje niso dobili prenočišča. Čemu nekateri idealisti Ptujčanom vsiljujejo kulturo? Pustimo vendar gimnazijo, glasbeno šolo, gledališče itd., da ne bomo nikomur nadležni s kulturnimi zahtevami!

Vajda, gimn. ravn.

Za nagrobni kamen pokojnega nadkomisarja Miloša Meža so do sedaj prispevali: Po 200 K G. Franjo Čuček, veletrgovec v Ptuju; nadalje po 100 K Gg. major Djelošević, Dr. Ivan Fermevc, odvetnik, dr. Sadnik, odvetnik, dr. Tone Gosak, odvetnik, dr. Anton Horvat, odvetniški kand., brata Vošnjak, trgovca, Julij Schäffer, kapitan v pokoju, Emilija Milada Schäffer, kapetanova soproga, odvetniška pisarna dr. Senčar in dr. Šalamun. Po 80 K: G. Anton Jurca, veleposestnik v Ptuju. Po 50 K: gg. Franc Straffella, notar, Mihael Brenčič, komisar okrajnega zastopa, inžiner Novak. Po 25 K: g. Milan Zemljič, poštni nadkontrolor v Mariboru. Po 20 K: gg. dr. Vekoslav Visenjak, dr. Bela Stuhec, zdravnik. Po 10 K: gg. notar Kazimir Bratkovič v Ptuju, dr. Otmar Pirkmaier, vodja okrajnega glavarstva, dr. Terstenjak, vladni koncipist, Zvonko Bratina, vladni koncipist, J. Marko. Uradništvo mestnega urada á 10 K: gg. Treo, Toplak, Maté, Sigl, Mokole; á 5 K: gg. Ferleš, Stuhec, Jesič, Glavič, Kos, nadalje g. dr. Tomaž Horvat, odvetnik, g. Banko 4 K. Vsem, ki želijo izkazati pokojniku zadnjo čast, je tukaj dana prilika, da prispevajo po možnosti za nagrobni kamen. Prispevke sprejema uradništvo „Ptujsk. lista.“

Obkraden grof. V vilo grofa Orssicha na Zgor. Bregu pri Ptuju je bilo nedavno vlomljeno. Vlomilci so grofu odnesli raznovrstne dragocenosti, odnesli so mu vse, kar ni bilo pribito. Grof ima za 57.000 kron škode. Nekaj vlomilcev je že pod ključem, glavarja pa ne morejo izslediti.

Velik ogenj v Podlehniku. V noči od ponedeljka na torek kmalu po polnoči je izbruhnil na neznan način v gospodarskem posloplju štajerske hranilnice ogenj. Ogenj se je

hitro širil, gašenje je bilo težavno. Ker je bila nevarnost velika za vsa poslopja, so poslali v Ptuj do gasilnega društva po pomoč. Zgor. je gospodarski del glavnega poslopja z raznimi orodji, stroji, stiskalnico. Škoda je velika.

Podružnica C. in M. v Ptuju. Odbor moške in ženske podružnice Ciril in Metoda priredil je minulo nedeljo „Veliko tombolo“ v prid glavni družbi. Radi slabega vremena se tombola ni mogla vršiti na prostem, ampak v Društvenem domu, ki je bil nabito poln igralcev. V najlepšem redu se je vršilo zbiranje, pregledovanje kart in razdelitev listkov za dobitke, katerih je bilo blizu 500. Po končani tomboli šli so si igralci z listki v hranilnične prostore po svoje dobitke, ki so bili z enakimi številkami zaznamovani. Marsikdo je bil vesel svojega dobitka, ker tako velike vrednosti ni pričakoval. Večji dobitki so namreč bili v vrednosti od 100 do 600 K. Vsi tisti, ki so bili tako lepo obdarovani, zahvaliti se morajo darovalcem in sicer v prvi vrsti Jugoslovanski tovarni za usnje in čevlje na Bregu, ki je podarila celo kožo podplatov v vrednosti nad 2000 K, dalje Posojilnemu in hranilnemu društvu v Ptuju za sprejetih 1000 K, g. Pavlu Pirichu za kompletne 3 priprave za čevlje tudi v vrednosti 1000 K, potem našej grofici Herberstein za 3 m³ drv, grajščaku Lipitu iz Turniš za živo tele, gg. Orsiču in Zorčiču za veliko kg moke in zdroba, g. hotelirju Kossarju za vino in mično okrašenega pruleka, dalje našim trgovcem gg. Lenartu, Čučeku, Senčarju, Vošnjaku, Jozefu Pirichu, Brenčiču, Havelki, pivovarni Laški trg in še vsem drugim za lepa in dragocena darila. Reči moramo, da se niti eden, kjer se je pobiralo, ni branil darovati darila ali prispevka v denarju, posamezni so bili celo tako ljubeznivi, da so nabiralcem ponudili z dobro vinsko kapljico. Pohvaliti jih moramo, ker s tem so vsi jasno pokazali, da živijo med Slovenci in uvažujejo ter podpirajo njih koristno delovanje v prid selski družbi. Vsi ti darovalci naj sprejmejo tudi od odbora moške in ženske podružnice najprisrčnejšo zahvalo. Vsem pa kličemo: „Bog Vam povrni stotero!“ — Odbor se pa tudi zahvaljuje vsem nabiralkam in nabiralcem darov za njih veliki trud, da so pobirali od hiše do hiše. Verjemite nam, da to ni bil malenkosten trud, treba je bilo trdne volje in mnogo jakosti. Pobiralo se je namreč prvič tudi med ptujskimi Nemci. Vsem tem in onim, ki so nam pomagali pri tomboli, bo gotovo v največje zadoščenje čisti dobiček, ki ga dobi glavna družba. Prav iskreno se Vam odbor zahvaljuje in daje vsem drugim v posnemanje in vzgled!

Državna razredna loterija. V prihodnjih dneh začela bode poslovati naša državna razredna loterija. Vsako kolo je razdeljeno v 5 razredov ter se bodo izdajale cele, polovične, četrtinske in osminske srečke. Cena celim srečkam za vsak razred znaša 192 K in bode v vsakem kolu izžrebana polovica vseh srečk. Glavni dobiček znaša 4.000.000 K. Interesenti se opozarjajo, da si naročijo in pustijo rezervirati srečke že v naprej čim prej, da se jih zamore naročiti. Pooblaščen prometno mesto za državno loterijo v Ptuju je Podružnica Ljubljanske kreditne banke

Slovensko pevsko društvo „Zarja“ v Ptuju priredi 13. novembra 1920 Martinov večer v Narodnem domu. Sodeluje tamburaški zbor iz St. Vida. Začetek ob 20. uri. Vstopnina prosta. K obilni udeležbi vabi ODBOR.

Tabor Samostojne kmetijske stranke zadnje nedelje v Društvenem domu v Ptuju je bil zelo dobro obiskan. Kandidatje in drugi govorniki so razvijali program te nove stranke, ki pridobiva vzlasti v Ptujskem okraju na kmetih od dneva do dneva več pristašev. Je pa res že skrajni čas, da se naš kmet že enkrat postavi na lastne noge in da si osnuje krepko kmetijsko organizacijo. V naši državi je do 80% kmetijskega ljudstva in je popolnoma naravno, da bi morala močna agrarna stranka imeti v državnem zboru odločilen vpliv. Tega se bodo naši kmetje pridobili, če bodo pri volitvah v konstituanto nastopili

zduženo za svoje kmetjske kandidate. Tedaj v boj za „Stare Pravdo.“

Krajevna organizacija NSS v Ptuju na delu. Odbor NSS v Ptuju je vložil oster protest pri deželni vladi, češ, da kupuje Prva jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje na Bregu Scheiblove hiše. Preti baje nevarnost, da pridejo najlepše ptujске hiše v židovske roke. Pred vsem ugotavljamo, da je pri imenovanem podjetju inozemski kapital vdeležen samo z 20%. Razen enega družabnika so vsi drugi člani jugoslovanski državljani. Tej družbi niti na misel ni prišlo, pogajati se za Scheiblove hiše, ker dandanes pač nihče ne kupuje hiše, ki je zasedena od strank do zadnjega kotička. To tudi dobro vedo gospodje pri NSS. Pa kaj za to! Treba je hujskati proti podjetju, v katerem je zaposlenih do 300 domačih delavcev. Hujskanje proti podjetju bi škodovalo seveda najbolj delavcem samim, ako bi imelo kedaj kak uspeh. Sicer pa je le škota, da Jugoslovanska tovarna ni kupila Scheiblovih hiš. Prišle bi tako vsaj v slovenske roke. Hiše so namreč res na prodaj in bi bilo nujno potrebno, da se ustanovi kak konzorcij domačinov, ki bi jih pridobil v prvi vrsti za uradniška stanovanja. V tem smislu bi naj delovale naše stranke, ne pa z negativnimi protesti.

Poziv beguncem! Begunci se obveščajo, da je kreditiranje vožnje za one, ki se za stalno vrnejo na svoja domovja, podaljšano od centralne vlade le do 31. decembra 1920. Ta rok se pod nobenim pogojem ne bode več podaljšal, zato je v interesu beguncev, ki se mislijo vrniti, da se vrnejo do konca leta, ker bi sicer morali sami plačati selitvene stroške. Urad za zaščito beguncev.

Politične vesti.

Pogajanja z Italijani radi Jadranskega vprašanja so se le pričela ta teden. Italijanske zahteve so velike. Obdržati hočejo naše ozemlje do razvodne črte Julijskih Alp od Triglava vzdolž gorske črte vzhodno od Idrije do Nanosa in Sneznika po določenih londonskega pakta do Kantride. Italija bi se odrekla samo logaški kotlini, obdržala pa bi za se okraj Postojne in Razdrtega in železniško križišče St. Peter na Krasu. Na novo pa hoče zase zahtevati jeseniški trikot, da bi imela z Avstrijo železniško zvezo skoz Karavanke. Zatrjuje se, da imajo italijanski delegati najboljše voljo, doseči to pot sporazum. A ob nepopustljivosti v pretiranih italijanskih zahtevah ob enem že prorokujejo, da se bodo tudi ta pogajanja končala brez uspeha.

Kultura.

Gledališče v Ptuju. Ptuju se je posrečilo pridobiti mariborsko dramo, da gostuje stalno po enkrat na teden tudi pri nas. To je velepomembna pridobitev in vredna, da jo odkrito pozdravljamo. Doslej sta se uprizorili dve deli: „Kralj na Betajnovi“, satirična drama Cankarjev in burka „Španska muha.“ V obeh slučajih smo imeli priliko občudovati prvovrstne moči. G. Nučič v ulogi Kantorja se je pokazal pravega umetnika; njegove realistična igra je bila pretresljiva. Tudi Maks je ugajal; maska pisateljeva se nas je dojmila dejal bi slovesno otožno. Če bi se bila satirična stran dela podčrtala malo ostreje, bi bilo uprizoritvi le v prid. Brilljantno se je izvedla burka S. t. m. Živahna igra, spretnost predstavljalcev, koatično zamotani zapletvi, neodoljiva komika so izvabljali občinstvu peharje smeha. G. Povhe, znan komik, tako v burki kakor v opereti nam je s svojo fenomenalno gibkostjo jezika in kretenj ustvaril tovarnarja ženofa, da si nismo mogli želeti boljsegga. Gd. Zelenik je bil v ulogi „Hajniriha, asirijalnoga“ pristen Ribničan, kakor ga je Bog ustvaril, seveda že od kulture zlakiran. G. Rožanski in Rasberger sta bila v ulogah Tidermajerja in

Vimerja gornjima izvrstna sekundanta. Tudi ostale uloge so bile v dobrih rokah. Veseli nas odkrito, da imamo v Ptujju priliko prisostvovati aprizoritvam, uprizorjenim od igralcev po poklicu. Njih delo in trud bosta rodila sigurno najlepše sadove in bosta mnogo pripomogla k izobrazbi, posebno mladine. Gledališče je bilo oba večera razprodano. Zanimanje je povsod veliko tudi na deželi.

Razno.

Dr. Korošec za zamenjavo 10 kron za en dinar. Voditelji SLS (zvezarji) skušajo za vsako lumparijo in krivico, katero naredi njih ministri na račun celokupnega ljudstva, najti krivca v nasprotnih vrstah in tako prikriti svojo umazanost. Pri tem računajo seveda na dober tek svojih ljudi, kateri naj bi njih gnojnico povžili za sladko medico. Tako so tudi za svoj rop, storjen na račun našega imetja z zamenjavo 4 krone za 1 dinar, hoteli prevaliti krivdo celo na naše rame, ko vendar vsak otrok ve, da dosedaj SLS še ni sodelovala pri nikakih naredbah in smo vedno in povsod zahtevali zamenjavo 1 za 1. Dr. Korošec pa ni bil zadovoljen z zamenjavo 4 za 1, temveč je že takoj ob prevratu v Švici izjavil proti dr. Mirku Košiču vpricho več drugih oseb, da bomo morali zamenjati 10 kron za 1 dinar. Kdo je torej kriv tega zločina? Zakaj nam ne pove tega pisec „Zločin nad domovino“ ali „Primate tatu!“?

Naznanilo.

Vljudno naznanjam p. t. občinstvu, da sem zopet pričel s

kmetskim mletjem.

Mlin je obnovljen ter se s tem izdeluje boljša moka.

Ptuj, mlin na loki, dne 5. novembra 1920.

Rihard Orssich.

Lepa zimaska suknja

se proda. — Kje, pove uprava lista.

2 mizarska pomočnika

sprejme Ivan Podgoršek, mizarski mojster na Bregu pri Ptujju.

Št. 1845.

RAZGLAS

glede oddaje trt iz državnih trtnih nasadov.

S pooblaščenjem poverjenistva za kmetijstvo deželne vlade v Ljubljani se vinogradnikom naznanja, da se bodo spomladi leta 1921 oddajale iz državnih trtnih nasadov v SLOVENIJI po sledečih cenah:

1. za 1000 kom. cepljenk Ia . . .	K 2000.—
za 1000 " " " " " " " " " " " "	K 1000.—
2. za 1000 kom. korenjakov Ia . . .	K 500.—
za 1000 " " " " " " " " " " " "	K 250.—
3. za 1000 kom. ključev Ia . . .	K 100.—
za 1000 " " " " " " " " " " " "	K 50.—

Te cene veljajo le za manj imovite posestnike, ki doprinesejo od pristojne občine tozadevno potrdilo. Vsem drugim naročnikom se bodo trte zaračunale za 100% dražje.

Nadalje veljajo te cene le na oddajnem mestu v pristojni državni trtnici. Omot in dovoz na železnico ali pošto se zaračuni posebej. Trte dobijo le vinogradniki iz Slovenije, ki se zavežejo, da bodo trte sadili na lastni zemlji. Pri dodelitvi korenjakov se bo oziralo v prvi vrsti na one naročnike, ki nameravajo zasaditi lastni matičenjak, pri dodelitvi ključev pa na one naročnike, ki cepijo trte za lastni vinograd in ne za prodajo, in ki doprinesejo tozadevna potrdila pristojne občine.

Naročila se sprejemajo pri državnih trtnih nasadih in pri pristojnemu vinarskemu nadzorništvu (v Mariboru ali Novem mestu) in sicer najkasneje do 20. decembra 1920.

Po tem roku se razdelijo trte sorazmerno med upravičene naročnike, katerim se dostavi tozadevna nakaznica.

Maribor, dne 2. novembra 1920.

Državno vinarsko nadzorstvo v Mariboru.

Lepa meblivana soba

se takoj išče.

Naslov pove uprava lista.

Zmožen viničar

z več delavskimi močmi se išče. Nastop takoj. Več se izve pri

g. Rabeti Hutter, Ptuj, Dav. Trstenjakova ulica 9.

Pisalni stroj v dobrem stanju se proda. Kje, pove uprava Ptujjskega lista.

Krojaški pomočnik

samostojni delavec za mešano delo se takoj sprejme pri **FRANCU METLIČARJU** v Rogoznici št. 15 pri Ptujju.

Proda se

1 čelo, 1 kitara, 1 koncertne gosli, 1 ameriška flavta. Naslov pove upravnistvo.

Prodana se 2 hiši,

primerni za obrt, trgovino in privatno stanovanje, neobremenjeni, najlepša lega, v solčnem trgu v Sloveniji. Naslov pove upravnistvo.

Stavbinska družba Treo & drugi se priporoča.

Miši-podgane - stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porablja te moja najbolj preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim 10 K, za podgane in miši 10 K, za ščurke 20 K, posebno močna tinktura za stenice 12 K, uničevalec moljev 10 K, prašek za uši v obliki in perilu 10 in 20 K, proti mravljam 10 K, proti ušem pri perutnini 10 K, prašek proti mrčesom 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živini 6 in 10 K, mazilo proti garjam 12 K. Pošilja po povzetju **Zavod za eksport**

M. JÜNKER, ZAGREB 112, Petrinjska ulica 3.

Prva jugoslov. tovarna za usnje in čevlje na Bregu pri Ptujju

kupuje svinjske kože

po najvišjih cenah. Sprejmejo se v tovarni na Bregu, pri usnarju g. Francu Potočniku, Minoritski trg števil. 3 in v trgovini Josipa Piricha, Hrvatski trg.

Gostilna

se vzame v najem. Ponudbe naj se blagovolijo poslati na **J. M. hotel „Beograd“ Slovenjgradec.**

Lokomobila

40—60 HP se kupi. — Cenjene ponudbe na veletrgovino **LUDOVIK KUHARIČ, ORMOŽ.** Istotam se proda eventualno zamenja **Dieselmotor 35 HP** v zelo dobrem stanu.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Ptujju.

Delniška glavnica in rezerve okroglo 95.000.000.—

CENTRALA V LJUBLJANI.

Prometno mesto državne razredne loterije.

PODRUŽNICE v Splitu, Celoveu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in v Borovljah.

Obreduje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3½% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¾% čistih.

Daje trgovske in aprovizacijske kredite. Izvršuje vse bančne transakcije.